

crkva u svijetu

godina XIX • broj 3 • split • 1984

POVIJESNO-TEOLOŠKI ZNAČAJ JUBILEJA I NACIONALNOG EUHARISTIJSKOG KONGRESA

Drago Šimundža

Religiozni odjeci iz povijesnog Solina, Biskupije i Nina stupali su se i stapaju s odjecima iz drugih krajeva i vremenâ u istim zavjetima, u potvrđi prvog krsnog saveza Božjega naroda. Jubilarna slavlja postala su tako odraz povijesnog hoda, čin zahvale i program budućnosti. Započeli smo ih 1975. u najstarijem poznatom Gospinu svetištu, u Solinu, zaključit ćemo ih proslavom Nacionalnog euharistijskog kongresa u središnjem hrvatskom prošteništu, u Mariji Bistrici. Istožnačnost i suvremenost Gospina pralika i bistričkoga kipa — Solina, Biskupije, Nina i Marije Bistrice, prošlosti i sadašnjosti — nije simbolika nego stvarnost. Jubileji su stoga povijesno usmjerjenje, izraz zajedništva i kontinuiteta na starim, čvrstim temeljima u istoj vjeri istoga početnog zavjeta. Njihova završnica u Zagrebu i Mariji Bistrici, kao vrhunac ovog zajedničkog čina, postaje povijesnim događajem i trajnom, sakramentalnom stvarnošću u religioznom biću i konkretnom životu naše Crkve.

Solinsko nadahnuće devetogodišnjih slavlja prvih početaka pokrštavanja našega naroda — Trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvata — pokrenulo je i ostvarilo pravi povijesni događaj u našoj Crkvi. Probudilo je u nama svijest istosti i zajedništva, trajnosti i suvremenosti. Naša je sadašnjost posvijestila svoje vremenske dimenzije, učvrstila svoje duboko korijenje i osvijetlila nova, zajednička obzorja. Spoznali smo da smo Crkva u hodu, koja kao historijska realnost stalno korača, a ne prolazi.

U toj povijesnoj odrednici našega hoda ovogodišnji Nacionalni euharistijski kongres ižarava i uprisutnjuje u prostoru i vremenu duhovnu stvar-

nost našega kršćanstva, predstavlja nas svijetu i otvara budućnosti. Zbor je to naroda Božjega koji u povijesti svoje zemaljske Domovine ostvaruje svoj religiozni bitak i bivovanje: zajednički zbor današnjih procesija i trinaestostoljetnih povorka oko istoga, zajedničkog euharistijskog stola.

Duh je i pokretač svega euharistijska tajna. Krist u svojoj sakramentalnoj prisutnosti, s nama i među nama. Očituje se u čistoći svoje spasiteljske misije, postvarenju svetoga, u povjesnoj dinamici božanskog i ljudskoga, u kozmičkom jedinstvu kristificiranja svemira sve do eshatološke punine Bitka.

Nije stoga ovaj Kongres samo čin i događaj; on je trajno događanje, stvarnost koja ne prolazi, u kojoj se postvaruje i ostvaruje vječno spasiteljsko djelo u našoj Crkvi i u našemu narodu.

Taj teološki, istinski religiozni sadržaj i određenje bitno su obilježje i povjesna inspiracija bistročke molitve i euharistijskog zborovanja. U njima se ogleda misterij naše Crkve, njezino božansko i ljudsko, povjesno i spasiteljsko djelovanje i djelo. Kao izraz naše zajedničke vjere i sudbine, putokaz je istodobno u nova stoljeća i tisućljeća — dok On ne dođe.

S time su računali i računaju naši biskupi, i kad su pokrenuli jubilarna slavlja, i danas kad u završnici tih slavljiva slavimo Nacionalni euharistijski kongres.

Maranatha! — Dodi, Gospodine Isuse! Taj stari kršćanski zaziv kao motto Kongresa izražava ovom prigodom svoje povjesno i konačno, eshatološko značenje; doživljavamo u njemu tijek vremenâ, ali i jedinstvo našeg postojanja, simbolizirano u euharistijskom posadašnjenju tajne spasenja, u Kristovoj trajnoj prisutnosti s nama. Ta božanska dimenzija u historiji svijeta, u našemu bivanju i zbivanju tijekom trinaest stoljeća, daje ovom događaju svoj dubinski religiozno-sakramentalni biljeg. Svoj trajni Maranatha u obnavljanju Kristove uvijek iste spasiteljske stvarnosti.

Naši su biskupi nadahnuto ovom prigodom postavili Euharistiju u središte završnog jubilarnog čina. Ona je, kao što znamo, vez i jamstvo novozavjetnog saveza s Gospodinom, našega krsnog zavjeta, izvor i nadahnuće minulih trinaest stoljeća. Putokaz u budućnost. Žarište kršćanskog bivanja i bića. Životni kvasac rasta. Izravno nas povezuje u vertikalnoj i horizontalnoj odrednici misli i djela. S ljudima i s Bogom. S njom će se i u njoj na ovom Kongresu susresti i potvrditi sva ona duga povorka trinaeststoljetnih pričesnika, u istoj vjeri, ljubavi i nadi, u zajedništvu s cijelom Crkvom i povjesnom identitetu vlastitog posadašnjenja.

Kongres je, dakle, religiozni događaj, euharistijska stvarnost. Poput Euharistije koja ga nadahnjuje i prožima, on je sažetak, sinteza naše vjere i njezina historijskog ostvarivanja i ostvarenja u Crkvi i svijetu. Snagom spasiteljske žrtve, s njim je ne samo simobilizirano nego se povjesno realizira i očituje tajnovito zajedništvo ljudskoga i božanskoga u nama i našoj povijesti. Transcendentno, božansko, s njim ulazi u naše imanentno, ljudsko, ovozemaljsko.

Pod tim vidom Kongres nije samo događaj, on je sakramentalni povijesni znak nas i naše Crkve — trajnost koja ostaje.

Ako bismo, stoga, u zaključku poželjeli uspjeh ovom Kongresu, poželjeli bismo mu prije svega tu trajnost. Neka svojim događajem, snagom spomen-čina Kristove muke i uskrsnuća u našemu vremenu i prostoru bude izvorom i nadahnućem novim stoljećima i tisućljećima, povezujući našu povijesnu i eshatološku realnost. Neka ostane trajnim sakramentalnim povijesnim znakom nas i naše Crkve.

CONGRÈS EUCHARISTIQUE NATIONAL — CÉLÉBRATION FINALE DU JUBILÉ

Résumé

L'Église catholique croate célèbre depuis 1975 son jubilé *Treize siècles de christianisme dans le peuple croate*. Cette année, elle fait clôture de ces célébrations par le Congrès eucharistique national. Notre rédacteur en chef met en relief cet événement qui fait réfléchir sur l'eucharistie, mystère central et source vivante de notre vie et notre histoire chrétiennes. Il résume l'importance de célébrations jubilaires et met en évidence leur caractère historique dans l'heure actuelle et au futur.